

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sosyoloji bölümlerinin vizyonu, toplumsal ilişkileri ve bu ilişkilerdeki insan öznesini bilimsel metodlar kullanarak anlamaya çalışan ve bu doğrultuda analitik çerçeveler oluşturan nitelikli insan gücü yetiştirmektir.

Toplumun gelişimini engelleyen sosyal problemleri tespit edip çözüme yönelik çıkarımlar yapan, böylece ülkenin kalkınmasına ve yaşam kalitesinin yükselmesine katkıda bulunan sosyologların kamuda istihdamı, özlük hakları, ve mesleki itibarlarının önemi yadsınamaz.

Devlet üniversitelerinin lisans ve ikinci öğretim programları ile vakıf üniversitelerinin burslu ve ücretli sosyoloji bölümlerine 2013-2014 akademik yılında toplam 5.496 kontenjan ayrıldığı görülmektedir. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nin kontenjanı ise 14.000'dir. Buna göre, toplamda 19.496 kontenjan bulunmaktadır. Giderek artan sayı nedeniyle yıllık 20.000'e yaklaşan mezuna karşın memurluk atamalarında sosyoloji mezunlarına sembolik sayılarda kadro ayrılmaktadır. 10 yıllık AKP iktidarında sosyologların yaşadığı istihdam sorunu kanayan bir yara haline gelmiş, atanamayan öğretmenler ve antropologlara sosyologlar da eklenmiştir.

2003-2013 yılları arasında Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) sonuçlarına göre yapılan sosyolog atamaları sayıca yetersiz olduğu gibi, tarihin en büyük sosyolog alımı olarak nitelendirilen Adalet Bakanlığı'ndaki 370 kadroya sosyolog atanması mülakat aşaması nedeniyle saydam ve objektif yapılmadığı iddialarına konu olmuştur. Öte yandan, 2003-2013 yılları arasında KPSS sonucu ile yapılan atamalarda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na toplam 200 civarında sosyolog atanmıştır. Adalet Bakanlığı'nda çalışan sosyolog sayısı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'ndaki sosyolog sayısından fazladır. Bunlara ilaveten açık öğretim sosyoloji programının abartılı kontenjanları, sosyal çalışmacılara öncelik veren ve sosyologları dışlayan bürokrasi yönetimi ülkemizdeki atanmayan sosyologlar sorununu daha da büyütüştür.

Oysa, uygulamalı sosyolojinin çözüm aradığı sosyal problemlere (kadına şiddet, çocuk suçluluğu, töre cinayetleri, erken yaşta evlilik, toplumsal sağlık, göç, kentleşme, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, etnik sorunlar, vb.) bakıldığında sosyologların sorunların çözümüne katkılarının önemi ortaya çıkmaktadır. "Gezi" etrafında gelişen toplumsal hareketler "sosyologlar"ın önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Sosyal yardım alanında sosyal inceleme raporları kaleme almak, proje destek programları hazırlamak, danışmanlık ve yönlendirme faaliyetleri yürütmek, hedef kitleyi izlemek v.b. birçok görev sosyologların işidir. Ancak, ne Aile Sosyal Destek Programı - Sosyal Hizmet Merkezleri'nde, ne de sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarında, ne de diğer kamu kurumlarında sosyoloji mezunlarının istihdamına öncelik verilmektedir. Sosyologların yapması gereken işleri, üniversitelerin diğer bölümlerinin mezunları yapmaktadır.

Bu değerlendirmelere karşılık olarak her yıl yaklaşık 20.000 sosyoloji mezununa kamuda istihdam sağlamanın güçlüğü yönünde bir gerekçe öne sürülebilir. Ancak bu

durum, öğretmenlik ve antropoloji gibi diğer alanlar da gözönüne alındığında, ülkemizdeki eğitim planlamasının yanlışlarından ve personel rejiminin yetersizliğinden kaynaklanmaktadır. Ara kademelerde nitelikli işgücü yetiştirmek için meslek yüksek okullarına ağırlık verilmesi, dünya çapında kendini ispatlamış üniversitelerimizin sosyoloji bölümleri mezunlarının hemen hemen her alanda istihdam olanaklarına kavuştukları ya da yurtdışında doktora yaparak akademik hayata yöneldikleri gözönüne alınarak bu üniversitelerin sosyoloji bölümlerine öğretim üyesi kadroları açılması, yeni kurulan üniversitelerde ise sosyoloji bölümleri öğrenci kontenjanlarının şişirilmemesi, kontenjanların istihdam olanaklarına göre saptanması, özetle, eğitim politikalarının yeniden gözden geçirilmesi sorunun çözümüne katkıda bulunabilir. Öte yandan, devlet kadrolarına personel alımında subjektif değerlendirmelere açık mülakat gibi yöntemlerden vazgeçilmesi, atamalarda partizanlık yerine liyakatın gözetilmesi, adaylarda travma yaratan ve emek piyasasını bölen atananlar/atamayanlar ayrımının giderilmesi açısından önemlidir.

Belirtilen nedenlerle sosyologların ve diğer atanmayan meslek gruplarının kamu sektörü başta olmak üzere istihdam kaynaklı sorunlarının ve bu sorunların çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca CHP Grubu adına bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

M. Akif HAMZAÇEBİ
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Binnaz TOPRAK
İstanbul Milletvekili